

Objavljen pravilnik o sustavima bespilotnih letjelica

Dana 6. svibnja 2015. godine u Narodnim novinama broj 49/15 objavljen je Pravilnik o sustavima bespilotnih zrakoplova. Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave u Narodnim novinama. Ovim Pravilnikom propisuju se opći, tehnički i operativni uvjeti za sigurnu uporabu bespilotnih zrakoplova, sustava bespilotnih zrakoplova i zrakoplovnih modela te uvjeti kojima moraju udovoljavati osobe koje sudjeluju u upravljanju tim zrakoplovima i sustavima. Odredbe ovoga Pravilnika primjenjuju se na sustave bespilotnih zrakoplova, operativne mase bespilotnog zrakoplova do i uključujući 150 kilograma koji se koriste u Republici Hrvatskoj.

S obzirom na velik potencijal koji bespilotne letjelice imaju u izvođenju geodetskih radova, naročito u području aerofotogrametrije, ovaj će Pravilnik biti od izrazite važnosti za sve geodetske stručnjake budući da se radi o jednoj modernoj, brznoj i nadasve isplativoj metodi izmjere koja će se sigurno uvelike primjenjivati.

Pravilnik možete pogledati na linku:

narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2015_05_49_974.html

Predstavljen najmanji i najlakši GNSS prijemnik na svijetu

Sokkia GCX2, prvi puta predstavljen na sajmu InterGeo u Berlinu u 10. mjesecu 2014. godine, od nedavno je dostupan na hrvatskom tržištu. Riječ je o najmanjem i najlakšem prijemniku ikad koji se posebno ističe svojim specifičnim oblikom, zbog kojeg je dobio nadimak „Bullet” (Metak). Inovativna POST® (Precision Orbital Satellite Technology) antena omogućuje oblik koji je ujedno ergonomičan i isplativ u pogledu težine, što Sokkiu GCX2 u potpunosti odvađa od ostalih prijemnika na tržištu. Može se koristiti kao uređaj za statička mjerenja, RTK mjerenja ili kao sustav baza-rover (sadrži tzv. Long Link@tehnologiju). Uređaj je uspješno testiran u CROPOS-u i predstavljen u Hrvatskoj. Riječ je o veoma inovativnom i kvalitetnom instrumentu koji se po svojim specifikacijama ne razlikuje od drugih dostupnih prijemnika te je definitivno važan tehnološki iskorak koji će uvelike olakšati i ubrzati GNSS izmjeru.

Izvor: <http://eu.sokkia.com/products/gnss-receivers/rtk-systems/gcx2-innovative-gnss-receiver>

Sonda Philae uspješno sletjela na komet

U srijedu, 12. 11. 2014., u 17 sati i 3 minute po hrvatskom vremenu, Europska svemirska agencija ostvarila je svoj najveći uspjeh dosad. U sklopu misije Rosetta, po prvi puta u povijesti, ljudska je naprava sletjela na komet. Povijesno prvo slijetanje letjelice na komet izvedeno je uspješno unatoč problemima s opremom za slijetanje, pa je svemirska sonda Philae dotakla površinu kometa 67P/Churyumov-Gerasimenko i javila se kontrolnom centru. Nakon prijedrenih 510 milijuna kilometara, Philae se odvojio od Rosette i započeo spuštanje prema kometu. Pritom su mu prestali raditi potisnici za usmjeravanje, a pri samom doticaju s površinom poslušnost su otkazali i sidreni harpuni koji su ga trebali stabilizirati na tlu. Posljedica toga bilo je slijetanje sonde otprilike kilometar dalje od predviđene lokacije. Budući da je sletjela između dviju stijena koje su joj zaklanjale Sunce, nije bilo sigurno hoće li Philae uspjeti poslati prikupljene podatke prije nego joj se isprazne baterije. Na sreću, sonda je uspješno poslala prve fotografije i analize kometa. Ova je misija od velikog značaja za cijelo čovječanstvo te se vjeruje da bi podaci koji su stigli na Zemlju mogli odgovoriti na neka ključna pitanja o nastanku Sunčevog sustava.

Izvori: <http://www.satgeo.geof.unizg.hr/>, <http://www.bug.hr>

Generalna skupština UN-a usvojila Globalni geodetski referentni okvir za održivi razvoj

Dana 26. veljače 2015. Generalna skupština Ujedinjenih naroda usvojila je prvu geoprostornu rezoluciju koja je potvrdila globalni značaj lokacije (georeferenciranog položaja) i pozicioniranja (određivanja položaja) za zemlje članice UN-a. Rezolucija o Globalnom geodetskom referentnom okviru za održivi razvoj (The resolution on the Global Geodetic Reference Frame for Sustainable Development) usvojena je na prijedlog Fidžija uz podršku 52 zemlje članice. Rezolucija ističe vrijednost terestričkih i daljinskih opažanja pomoću satelita za praćenje promjena u stanovništvu, polarnim kapama, oceanima i atmosferi kroz vrijeme. Takva geoprostorna mjerenja mogu podržati definiranje politika održivog razvoja, praćenja klimatskih promjena i upravljanja u slučaju prirodnih katastrofa, kao što ima široki spektar aplikacija za transport, poljoprivredu i graditeljstvo. Naglašavajući da „niti jedna zemlja ne može to učiniti sama”, Generalna je skupština pozvala na multilateralnu suradnju u geodeziji, uključujući otvorenu razmjenu geoprostornih podataka, daljnu izgradnju kapaciteta u zemljama u razvoju te na oblikovanje međunarodnih standarda i konvencija.

Lansirana dva Galileo satelita

Europska svemirska agencija uspješno je lansirala 7. i 8. Galileo satelit u 18 sati i 46 minuta po lokalnom vremenu, dana 27. ožujka 2015. iz Europske svemirske luke u Francuskoj Gvajani pomoću Soyuz rakete. Time Galileo sustav sada ima osam satelita u svemiru. Svi stupnjevi Soyuz rakete nosača ovoga su puta, za razliku od prethodnog lansiranja Galileo 5. i 6. satelita, besprijekorno funkcionirali te su sateliti nakon 3 sata i 48 minuta dosegli projektiranu visinu od 23 500 km. Ovim je uspješnim lansiranjem dužnosnicima i stručnjacima ESA-e pao kamen sa srca nakon prethodnog uspješno-neuspješnog lansiranja 5. i 6. satelita. Naime, ESA se obvezala da će lansirati dovoljno satelita kako bi se u 2016. godini uspostavila konstelacija koja će omogućiti isporuku paketa inicijalnih servisa (uključivo javni servis), šifrirani javno regulirani servis i funkcionalnosti potrage i spašavanja koje će po uspostavi preuzeti Europska GNSS agencija (GSA). Stoga se do kraja ove godine planira lansiranje još četiri Galileo satelita.

Pripremio: **Luka Zalović**